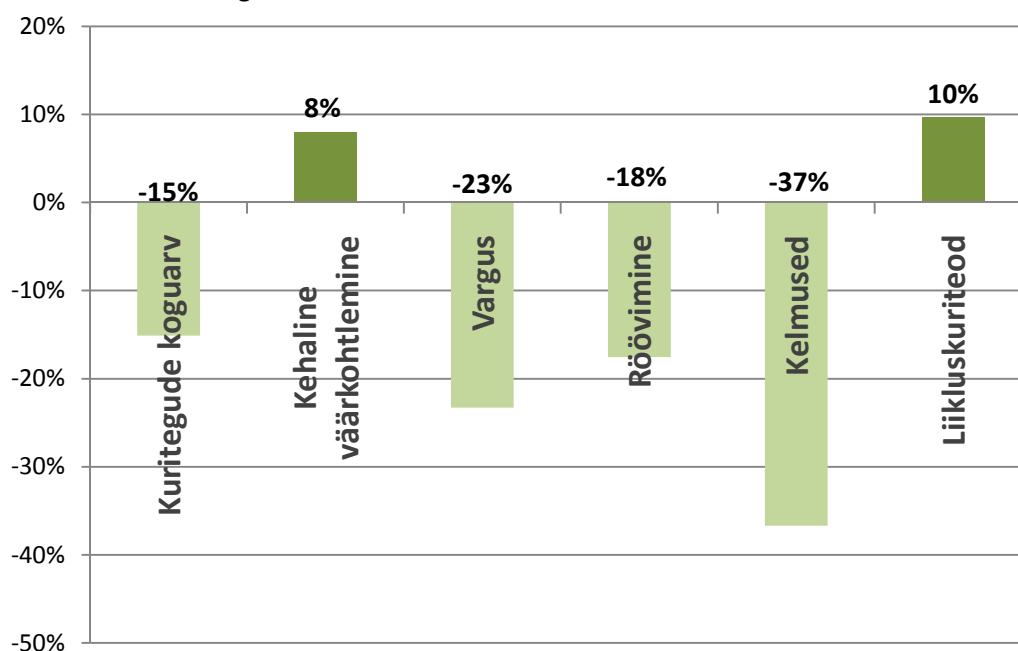

1. Kuritegevuse baromeeter

Kuritegevuse baromeeter esitab kuritegevuse põhinäitajad lihtsal ja arusaadaval kujul. Baromeeter näitab kuritegevuse trendi: kuritegude arvu kasvu või kahanemist näidatakse võrdluses eelmise aasta sama perioodiga. Võrdlusandmed tuuakse registreeritud kuritegude¹ koguarvu ning mitme enamlevinud kuriteoliigi² kohta.

	Jaanuar–juuli		Muutus	
	2010	2011	N	%
Kuritegude üldarv	28437	24136	-4301	-15%
Kehaline väärkohtlemine	2518	2720	202	8%
Vargused	14885	11420	-3465	-23%
Röövimine	342	282	-60	-18%
Kelmused	1671	1058	-613	-37%
Liikluskuriteod	1833	2012	179	10%

Ülevaate lisa: Jalgrattavargused Tallinnas.

¹ Registreeritud kuritegude andmestik moodustub sündmustest, millest on teada antud uurimisasutustele ja prokuratuurile või mis on menetlusasutuste endi poolt avastatud ning mille uurimiseks on alustatud kriminaalmenetlus. Seetõttu on registreeritud kuritegude hulgas ka selliseid sündmusi, mille puhul võib menetluse tulemusena selguda, et tegu ei olnud kuriteoga või ei suudetud kuritegu toime panna isikut tuvastada või tema süüd tõendada.

² Liikluskuritegude puhul kajastuvad kõik karistusseadustiku (KarS) vastava peatüki kuriteod, neist aga valdava enamiku puhul on tegu mootorsõiduki jooles juhtimisega; *kelmuste* puhul on arvestatud KarS §-des 209–213 nimetatud kuritegusid.

Registreeritud kuriteod 2008–2011 (jaanuar–juuli)

Andmed enamlevinud kuriteoliikide kohta (KarS ptk, §)	2008	2009	2010	2011	2011 võrreldes 2010
Kuriteod kokku	29068	27012	28437	24136	-4301
I astme kuriteod	1784	1330	1139	1018	-121
II astme kuriteod	27284	25682	27298	23118	-4180
Isikuvastased kuriteod	3988	3377	3124	3441	317
Tapmine ja mõrv	61	50	49	56	7
Raske tervisekahjustuse tekitamine	90	63	54	51	-3
Ähvardamine	325	259	259	368	109
Kehaline väärkohtlemine	3139	2715	2518	2720	202
Piinamine	45	26	43	39	-4
Vägistamine	106	77	50	45	-5
Poliitiliste ja kodanikuõiguste vastased kuriteod	5	6	55	42	-13
Teise isiku identiteedi ebaseaduslik kasutamine			31	36	5
Kuriteod perekonna ja alaealiste vastu	248	244	187	224	37
Rahvatervisevastased kuriteod	1034	622	585	580	-5
Narkootilise ja psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseaduslik käitlemine	199	83	91	53	-38
Narkootilise ja psühhotroopse aine suures koguses ebaseaduslik käitlemine	728	469	451	461	10
Varavastased kuriteod	15486	16558	18040	13883	-4157
Vargus	11945	13381	14885	11420	-3465
Röövimine	504	469	342	282	-60
Omastamine	511	456	453	419	-34
Kuritegeliku vara omandamine hoidmine, turustamine	211	190	154	222	68
Kelmused (§-d 209-213)	1651	1524	1671	1058	-613
Asja omavoliline kasutamine	272	199	191	197	6
Intellektuaalse omandi vastased kuriteod	37	19	30	50	20
Avaliku rahu vastased kuriteod	2597	2271	2409	1882	-527
Avaliku korra raske rikkumine	985	609	478	310	-168
Omavoliline sissetung	1150	1286	1479	1162	-317
Ametialased kuriteod	156	118	110	97	-13
Õigusemõistmisevastased kuriteod	978	556	303	298	-5
Avaliku usalduse vastased kuriteod	1127	825	867	787	-80
Keskkonnavastased kuriteod	19	17	16	18	2
Majandusalased kuriteod	447	438	693	630	-63
Salakaubavedu ning keelatud ja eriluba nõudva kauba salakaubavedu	190	241	464	333	-131
Üldohtlikud kuriteod	261	214	173	173	0
Liikluskuriteod	2658	1714	1833	2012	179
Mootorsõiduki ja trammi juhtimine joobeseisundis	2552	1625	1743	1928	185
Kaitseteenistusalased kuriteod	7	22	4	12	8

- **Registreeritud kuritegude üldarv** vähenes eelmise aasta 7 kuuga võrreldes 15%; võrreldes 2009. aastaga on langus 11%. Kuritegude arv langes 83 kuriteoliigis ning kasvas 100 puhul.

Suurima kasvuga kuriteoliigid³

Kuriteoliik	Reg 2010	Reg 2011	Muutus N	Muutus %
Kehaline väärkohtlemine	2518	2720	202	8%
Mootorsõiduki ja trammi juhtimine joobeseisundis	1743	1928	185	11%
Ähvardamine	259	368	109	42%
Arvutikelmus	257	341	84	33%
Kuriteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamine, hoidmine ja turustamine	154	222	68	44%
Võltsitud maksevahendi ja väärtpaberi kasutamine	246	301	55	22%

Esitatud on andmed kuriteoliikide kohta, kus kuritegude arv kasvas vähemalt 30 kuriteo võrra.

- **Kehalise väärkohtlemise** juhtumeid registreeriti 2011. aasta seitsme kuuga 8% enam kui 2010. aastal. 44% kuritegudest pandi toime Harjumaal, 13% Ida-Virumaal. Võrreldes mullusega registreeriti rohkem vägivaldajuhtumeid kümnes ning vähem viies maakonnas. Juhtumite arvu kasv oli suurim Tartumaal, kus registreeriti 62 juhtumit enam.
- **Mootorsõiduki ja trammi joobeseisundis juhtimise** kuritegude registreerimine kasvas 11%. Võrreldes mullusega registreeriti rohkem kuritegusid üheteistkümnes ning vähem neljas maakonnas. Juhtumite arvu kasv oli suurim Harjumaal, kus registreeriti 108 juhtumit enam.
- **Ähvardamiste** arv kasvas nii 2009. kui ka 2010. aasta esimese seitsme kuuga võrreldes 42%. Võrreldes mullusega registreeriti rohkem vägivaldajuhtumeid üheksaks ning vähem kahes maakonnas; neljas maakonnas jäi registreeritud juhtumite arv samaks. Juhtumite arvu kasv oli suurim Harjumaal ja Tartumaal, kus registreeriti vastavalt 52 ja 27 juhtumit enam.

Suurima langusega kuriteoliigid

Kuriteoliik	Reg 2010	Reg 2011	Muutus N	Muutus %
Vargus	14885	11420	-3465	-23%
Kelmus	1375	684	-691	-50%
Omavoliiline sissetung	1479	1162	-317	-21%
Avaliku korra raske rikkumine	478	310	-168	-35%
Salakaubavedu	337	222	-115	-34%
Tähtsa isikliku dokumendi kuritarvitamine	192	82	-110	-57%
Röövimine	342	282	-60	-18%
Elektrienergia, maagaasi ja soojusenergia ebaseaduslik kasutamine	114	65	-49	-43%
Narkootilise ja psühhotroopse aine väikeses koguses ebaseaduslik käitlemine	91	53	-38	-42%
Omastamine	453	419	-34	-8%
Karistuse kandmisest kõrvalehoidumine	147	115	-32	-22%
Dokumendi, pitsati ja plangi võltsimine	215	183	-32	-15%

Esitatud on andmed kuriteoliikide kohta, kus kuritegude arv vähenes 30 või enama kuriteo võrra.

- **Vargus** oli suurima langusega kuriteoliigiks: 2011. aasta esimese seitsme kuuga registreeriti 3465 kuritegu vähem kui 2010. aastal samal ajal. *Täpsem info varguste kohta on leitav 6 kuu ülevaatest.*

³ Erinevalt eelmistest osadest näidatakse 3. ja 4. osas andmed vaid KarS üksikute paragrahvide kohta (puudutab salakaubavedu ja kelmusi).

LISA: Jalgrattavargused Tallinnas

2011. aasta esimese 7 kuuga registreeriti Tallinnas 512 kuritegu, mille objektiks oli jalg- või tõukeratta vargus. Arv kajastab vaid toimepandud varguseid ning välja ei tooda varguseid, mil tegu jäi katsestaadiumisse (nt sattus omanik vargusele peale). Varastati kokku 590 ratast (sh seitse tõukeratast). Enam-jaolt oli tegu täisealiste ratastega, kuid varastati ka abiratastega laste jalgrattaid ning üks kolmerattaline.

Varguste kõrgajaks on suvekuud, võrreldes maiga kasvas varguste arv juunis 76%. Kõige vähem anti rattavargustest teada jaanuaris.

Tabel 1. Varguste arv kuude lõikes

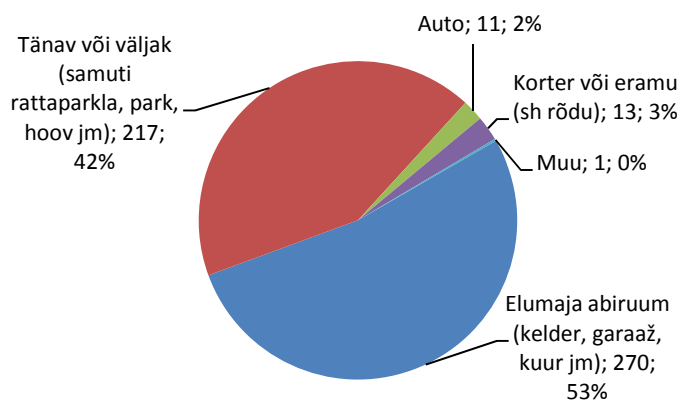
Kuu	Varguste arv (N)
jaanuar	9
veebruar	16
märts	17
aprill	45
mai	97
juuni	171
juuli	157
Kokku	512

Kõige enam (270 kuritegu, varastati 329 ratast) varastati rattaid elumajaga seotud abiruumidest, peamiselt trepikojast ja keldrist. Elumajaga seotud abiruumide alla arvestati ka kuurid, erinevad hoiupaigad kortermajades, garaaž jms.

Suur osa (217 vargust, 227 ratast) ratastest varastati tänavalt või muust avalikust kohast (nt poe jalgrattahoidlast, kuid ka posti küljest, hoovist, ettevõtte territooriumilt jms).

Vähem pandi varguseid toime korteritest või eramutest (sh rõdu ja terrass): 13 vargust, milles varastati 13 ratast.

20 ratast varastati autodest või autode pealt/küljest (kokku 11 kuritegu).

Joonis 1. Varguste arv koha järgi

Rattaid varastati kõige enam Kesklinna ning Põhja-Tallinna linnaosas. Kõige madalam oli varguste arv Pirital.

Tabel 2. Varguste arv linnaosade kaupa

Linnaosa	Kuritegude arv (N)
Kesklinna linnaosa	183
Põhja-Tallinna linnaosa	68
Lasnamäe linnaosa	57
Kristiine linnaosa	54
Mustamäe linnaosa	51
Haabersti linnaosa	40
Nõmme linnaosa	40
Pirita linnaosa	19
Kokku	512

Kuigi enamasti oli tegu nõ salajase vargusega, siis paaril korral võeti ratas kannatanult käest ning sõideti minema (nt tõugati eemale või küsiti esmalt sõita ja siis sõideti rattaga ära). Üksikutel kordadel tabati varas vahetult pärast vargust.

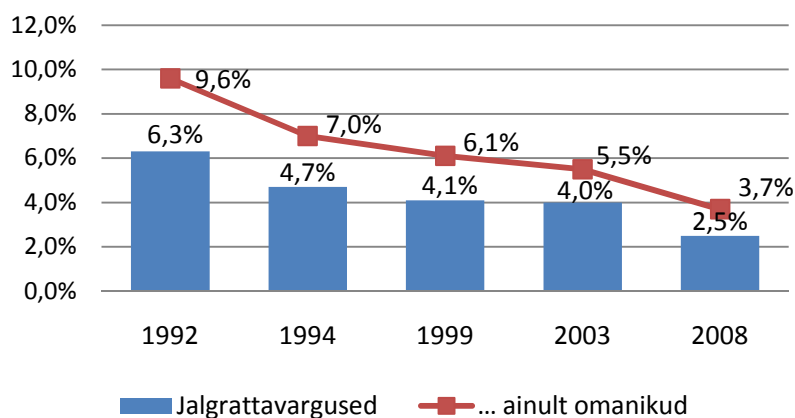
Jalgratturist jalgrattavaras

Ühel juhtumil pöördus poe turvamehe poole varguse ohvriks langenud kannatanu. Poe turvakaameratest tuvastati, et varas oli saabunud vargust toime panema jalgrattaga. Varas jättis oma ratta hoidlasse ja võttis kõrvalt teise ratta ning lahkus. Kui varas oma rattale järgi tuli, pidas turvateenistus varga kinni.

Jalgrattavargustest ohvriuringu järgi

2009. aastal läbiviidud kuriteohvrite uuringu (www.just.ee/ovu) kohaselt on Eesti viimasel kümnendil olnud Lääne-Euroopa riikidega võrreldes jalgrattavarguste osas keskmisel tasemel. Kõige rohkem varastatakse Euroopas rattaid Hollandis ja Taanis ehk riikides, kus ka liigeldakse palju ratastel. Kõige vähem on vargusi Hispaanias ja Portugalis.

2008. aastal langes Eestis jalgrattavarguse ohvriks 2,5% kõigist leibkondadest. Nende leibkondade seas, kellel oli jalgratas, oli ohvrite osakaal 3,7%. Mõlema näitaja osas on ohvrikslangemine võrreldes 1990ndate algusega enam kui kaks korda vähenenud.

Joonis 2. Varguse ohvrite osakaal elanikkonnast (Kuriteohvrite uuring 2009)